

РЕШЕНИЕ

№ 984

гр. София, 28.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Хрипсима К. Мъгърдичян

Членове: Темислав М. Димитров
Яна Ем. Владимирова

при участието на секретаря М. Огн. Митова
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20221100507676 по описа за 2022 година

Производството е по чл.258 и сл. от ГПК.

С решение от 13.05.2022 год., постановено по гр.дело №33454/2020 год. по описа на СРС, ГО, 87 с-в, ЗК „У.“ АД е осъдено да заплати на П. В. Л. по искове с правно основание чл. 226, ал. 1 КЗ /отм./ сумата от **11 285.24 лв.**, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди в резултат на пътнотранспортно произшествие /ПТП/, настъпило на 24.07.2015 год., по вина на водача на товарен автомобил „Ситроен Берлинго“ с рег.№СВ **** АА, чиято гражданска отговорност към датата на ПТП е била застрахована от ответника, изразяващи се в направени разходи за ремонт за възстановяване на вредите по собствения на ищеца мотоциклет „Ямаха Т-макс 500“ с рег.№С **** Х, отразени във фактура №CD-00009030 от 23.07.2020 год. /4 285.24 лв./, както и в пропуснати ползи от нереализиран доход – неполучени възнаграждения по договор от 01.07.2015 год. с А.Н.Н. за 30 тренировъчни занимания за периода от 03.07.2015 год. до 14.08.2015 год., договор от 13.07.2015 год. със С.Н.Т. за 44 тренировъчни занимания за периода от 15.07.2015 год. до 14.09.2015 год. и два договора от 10.07.2015 год. с филмова къща „П.С. 2 – П.П.“ за заснемане на филмовата продукция „Разруха“ за периода от 10.07.2015 год. до 20.09.2015 год. /7 000 лв./ и сумата от **5 000 лв.**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на /ПТП/, настъпило на 24.07.2015 год., по вина на водача на товарен автомобил „Ситроен Берлинго“ с рег.№СВ **** АА, чиято гражданска отговорност към датата на ПТП е била застрахована от ответника, изразяващи се болки и страдания, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от датата на подаване на

исквата молба – 24.07.2020 год. до окончателното им изплащане, като искът за обезщетение за имуществени вреди е отхвърлен в останалата му част до пълния предявен размер от 12 785.24 лв. и ответникът е осъден да заплати, както следва: на ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноси по делото в размер на 915.66 лв. и по сметка на СРС на основание чл. 78, ал. 6 ГПК сумата от 89.52 лв., представляваща държавна такса и възнаграждения за вещи лица, а ищецът е осъден да заплати на ответника на основание чл. 78, ал. 3 ГПК направените разноси по делото в размер на 37.95 лв.

Срещу решението в частта му, в която са уважени предявените искове, е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответника ЗК „У” АД. Жалбоподателят поддържа, че присъденото на ищеца обезщетение за неимуществени вреди било завишено, като пир определянето му първоинстанционният съд бил нарушил нормата на чл. 52 ЗЗД. На ищеца били причинени леки телесни увреждания, като той се бил възстановил в кратки срокове – за не повече от три седмици. По сходни дела съдът присъждал обезщетения в по-малък размер. Получените от ищеца травми от процесното ПТП били изцяло заличени към момента, в който същият участвал в държавно първенство по културизъм през 2016 год. Представените от ищеца писмени доказателства във връзка с твърдените вреди, изразяващи се в пропуснати ползи, били създадени за целите на процеса. Неправилно СРС бил присъдил и обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в разходи за ремонта на увредения мотоциклет. Ищецът бил представил фактура, която била изготвена близо 5 години след процесното ПТП, като този документ не доказвал реално, че такъв ремонт бил извършен. Ето защо моли решението на СРС да бъде отменено в обжалваната му част, а исковете – отхвърлени.

Ответникът по жалбата П. В. Л. счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено в обжалваната му част. Поддържа, че размерът на присъденото му обезщетение за неимуществени вреди бил справедлив, предвид понесените болки и страдания и преживения психически и емоционален стрес. Освен това ищецът бил принуден да стои затворен за периода до отшумяване на неговите болки, да извършва ежедневната си дейност, като освен това не можел да изпълнява задълженията си по сключени от него договори. Нараняванията и останалите от тях белези се отразили и на самочувствието му. По делото било доказано настъпването на вреди по собствения на ищеца мотоциклет, както и че последният бил ремонтиран, като цената на поправката била потвърдено и от заключението на вещото лице по съдебната автотехническа експертиза. Освен това застрахователят дължал обезщетение независимо от това дали превозното средство било поправено. Правилно СРС бил приел, че ищецът бил пропуснал ползи в резултат на ПТП, а именно възнаграждения от тренировки и участие във филм, които към датата на произшествието били единствения му източник на доходи. Представените в тази връзка договори били истински. Вината на застрахования при ответника водач била установена с решение от 19.04.2019 год. по НОХД №17850/2015 год. по описа на СРС. Претендира и присъждането на направените разноси по делото.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията

на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявени са за разглеждане искове с правно основание чл. 226, ал. 1 КЗ /отм./ вр. с § 22 от ПЗР на КЗ /в сила от 01.01.2016 год./.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав счита, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната му част. Не е допуснато и нарушение на императивни материални норми.

Решението е и правилно, като на основание чл. 272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Разпоредбата на чл. 226, ал. 1 КЗ /отм./ дава право на увреденото лице при пътнотранспортно произшествие да насочи иск за обезщетяване на претърпените вреди направо срещу застрахователя, при който деликвентът има застраховка “гражданска отговорност”.

По предявеният иск с правно основание чл. 226, ал. 1 КЗ /отм./ ищецът следва да установи, че има вземане за непозволено увреждане срещу водач на МПС /фактическия състав на който е виновно и противоправно поведение на водача, в причинна връзка от което са произлезли твърдените вреди, като вината се предполага до доказване на противното – чл. 45, ал. 2 ЗЗД/ и наличие на валидно застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за застраховка “гражданска отговорност” между този водач и застрахователя /чл. 154, ал. 1 ГПК/.

Безспорно е във въззивното производство, а и въз основа на съвкупната преценка на събраните по делото писмени доказателства, в т.ч. решение от 19.04.2016 год., постановено по НАХД №17850/2015 год. по описа на СРС, НО, 95 с-в /в производство по реда на чл. 59 – 63 ЗАНН/, протокол за ПТП, който по своето естество представлява официален свидетелстващ документ по смисъла на чл. 179, ал. 1 ГПК, събраните гласни доказателства чрез разпита на свидетелите Б.Е.Н. и Г.Л.А., които следва да бъдат кредитирани като ясни, последователни, убедителни, безпротиворечиви помежду си и кореспондиращи с останалите данни по делото и заключенията на вещите лица по допуснатите и изслушани в първоинстанционното производство съдебна автотехническа експертиза и съдебно-медицинска експертиза, които при преценката им по реда на чл. 202 ГПК подлежат на кредитиране, че на 24.07.2015 год., около 15.45 ч., в гр.София, мотоциклет „Ямаха Т-макс 500“ с рег.№С **** Х, управляван от ищеца /и негова собственост/ се движел по пътната връзка на ул.“Александър Жендов“ и бул.“Цариградско шосе“, с посока на движение от бул.“Шипченски проход“ към бул.“М.Еминеску“. В същото време товарен автомобил „Ситроен Берлинго“ с рег.№СВ **** АА, управляван от Г.Л.А., се движел по бул.“Цариградско шосе“, с посока от бул.“Т.М.Димитров“ към бул.“М.Еминеску“, като

предприел маневра отклонение от булеварда към локалното платно и не пропуснал движещия се по същото мотоциклет, поради което настъпил удар между двете превозни средства, което обективно и неизбежно е довело до увреждането на процесния мотоциклет като движима вещ, а на ищеца била причинена контузия с охлузвания на горни и долни крайници – тези увреждания били от лека степен и се характеризирали като тангенциална травма; ищецът бил откаран с бърза помощ по спешност във ВМА, като му било проведено консервативно лечение, обезболяващи и периодична смяна на мазеви превръзки, като търпял болки и страдания в продължение на 3 седмици, като през първите 5 дни болките били с по-интензивен характер.

Не се спори и относно съществуването на договор за застраховка „гражданска отговорност“, който има за обект товарен автомобил „Ситроен Берлинго“ с рег.№СВ **** АА, като застрахован бил Г.Л.А., а застраховател – ответното дружество, както и че процесното ПТП е настъпило в срока на застрахователното покритие.

Ищецът отправил към ответното дружество на 27.02.2019 год. застрахователна претенция, но бил уведомен с писмо от 06.03.2019 год., че липсват данни за втори участник в процесното ПТП, поради което няма основание за заплащане на застрахователно обезщетение.

В този смисъл въззивният съд счита, че действията на водача на товарния автомобил – Г.Л.А., съставляват граждански деликт. Той е извършил нарушение на правилото, установено в разпоредбата на чл. 25, ал. 1 ЗДвП. Деянието на посочения водач е противоправно и в пряка причинна връзка от него са настъпили твърдените травматични увреждания на ищеца и увреждане на притежавания от него мотоциклет. Вината се предполага – чл. 45 ал. 2 ЗЗД.

Спорните между страните въпроси по същество във въззивното производство са свързани с настъпването на твърдените имуществени вреди – претърпени загуби и пропуснати ползи, както и с размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди.

Настоящият съдебен състав приема на първо място, че основателността на предявения пряк иск за сумата от 4 285.24 лв. не е обусловен от установяване на обстоятелството, че преди отправяне на претенцията към застрахователя собственикът на увредения мотоциклет е разходвал средства за неговия ремонт. Представянето на данъчна фактура или липсата на такива има отношение единствено към критериите за изчисляване на застрахователното обезщетение от страна на застрахователя.

Съгласно разпоредбата на чл. 267, ал. 1, т. 2 КЗ /отм./ застрахователят по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ отговаря за вредите, причинени на чуждо имущество, като обезщетението не може да надхвърля застрахователната сума по договора /чл. 267, ал. 3 КЗ – отм./. Според чл. 273, ал. 2, изр. 1 КЗ /отм./, при вреди на имущество обезщетението не следва да надвишава действителната стойност на причинената вреда, а чл. 273, ал. 2, изр. 2 КЗ /отм./ препраща към Методиката за уреждане на претенции за

обезщетение на вреди, приета от Комисията за финансов надзор, когато се касае за вреди на МПС. Методиката е въведена с чл. 1, ал. 3 от Наредба № 24 от 08.03.2006 год. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и т. 2 КЗ /отм./ и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на МПС, издадена от КФН.

Определяне на размера на обезщетенията за вреди на МПС съгласно Методиката и приложения №1-6 на Наредбата е въведено и с чл. 15, ал. 4 от Наредбата. Методиката, представляваща приложение № 1 към чл. 15, ал. 4 на Наредба № 24/08.03.2006г., съгласно чл. 2 от Методиката, се прилага от застрахователите и от Гаранционния фонд. Тя урежда взаимоотношенията между трети лица, претърпели имуществени вреди и застрахователя, който дължи застрахователно обезщетение по задължителната застраховка по чл. 249, т. 1 КЗ /чл. 3, ал. 1, т. 1 от Методиката/.

Изрично в Методиката /чл. 4/ е предвидено, че тя се прилага само като минимална долна граница в случаите, когато не са представени надлежни доказателства /фактури/ за извършен ремонт на МПС в сервиз и за случаите, когато застрахователното обезщетение се определя по експертна оценка. Т.е. в останалите случаи остойностяването на вредата съобразно Методиката не е задължително /виж Решение № 52 от 8.07.2010 г. на ВКС по т. д. № 652/2009 г., I т. о., ТК и Решение № 109 от 14.11.2011 г. на ВКС по т. д. № 870/2010 г., I т. о., ТК/.

Същевременно при съдебно предявена претенцията за заплащане на застрахователно обезщетение съдът следва да определи застрахователното обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие /при условие, че не надхвърля уговорената застрахователна сума по договора – чл. 267, ал. 3 КЗ – отм./, включително като ползва заключение на вещо лице, но без да е обвързан при кредитирането му да проверява дали не се надвишава минималните размери по Методиката към Наредба №24 от 08.03.2006 год.

В разглеждания случай от заключението по съдебната автотехническа експертиза се установява, че стойността на необходимите материали и труд за отстраняване на повредите по процесния мотоциклет по средни пазарни цени към момента на настъпване на процесното ПТП възлиза на 4 427.44 лв., поради което и с оглед диспозитивното начало в гражданския процес първоинстанционният съд е уважил релевираната от ищеца претенция в претендирания от него размер от 4 285.24 лв.

На следващо място, следва да се посочи, че съгласно чл. 51, ал. 1 ЗЗД, деликвентът дължи обезщетение за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, т.е. това обезщетение обхваща както претърпяваната загуба, така и пропуснатата полза. Пропуснатата полза е неосъществено увеличаване на имуществото на кредитора, респ. на увреденото от деликта лице. На обезщетяване подлежат само реалните вреди, т.е. действително претърпените вреди, а не предполагаемите или хипотетични, тъй като обратното може да доведе до случаи на неоснователно обогатяване. Възможността за увеличение на имуществото на увреденото от деликта лице сама по себе си не е достатъчна, за да се приеме наличието на пропуснатата полза. Дали пропуснатата полза е щяла да бъде

реализирана е въпрос на съществуване или несъществуване на обективни факти от действителността, които подлежат на доказване и от които произтича тази възможност. За да възникне правото на обезщетение, предположението за наличието на пропусната полза трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото на увреденото лице, като не може да почива на логическото допускане за закономерно настъпване на увеличението. Следователно на доказване от страна на увреденото лице /чл. 154, ал. 1 ГПК/ подлежат фактите, от които произтича възможността за реализиране на ползата, както и че реализирането ѝ е станало невъзможно поради деликта. Тези факти са обективни и конкретно съществуващи. Затова при спор относно претърпяна пропусната полза съдът следва да преценява всички – както преки, така и косвени доказателства за действително съществуващите факти и състояния, от които може да се направи обоснован извод за сигурно увеличаване на имуществото на увреденото лице, което е осуетено от деликта – виж разясненията, дадени с Тълкувателно решение № 3 от 12.12.2012 год. на ВКС по тълк.дело № 3/2012 год., ОСГТК и Тълкувателно решение № 3 от 13.01.2023 год. на ВКС по тълк.дело № 3/2021 год., ОСГТК.

Според разпоредбата на чл. 223, ал. 2 КЗ /отм./, застрахователят дължи обезщетение за пропуснати ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от неправомерно увреждане.

Жалбоподателят е релевирал доводи, които се поддържат и във въззивната жалба, че представените от ищеца договори, с които се иска установяване на твърдените вреди – пропуснати ползи от възнаграждения за полаган труд като фитнес инструктор и като актьор, са с недостоверна дата /изготвени за целите на процеса/, т.е. оспорена е доказателствената им сила. Доколкото тези договори представляват части документи без обвързваща доказателствена сила, извън формалната доказателствена сила /чл. 180 ГПК/, съдът следва да ги прецени по вътрешно убеждение с оглед всички други данни по делото /без да е адресат на задължение да открие производство за проверка на истинността им по реда на чл. 193 ГПК/. От друга страна „трето лице“ по смисъла на чл. 181, ал. 1 ГПК е лице, което черпи права от подписалия документа и правата, които то черпи могат да възникнат само при условие, че датата на възникването им предшества датата на документа. Следователно това са онези, неучаствали в съставянето на документа лица, които черпят права от някой от издателите на същия и биха могли да бъдат увредени от неговото антидатиране. Доколкото, както вече бе посочено, доказателствената сила на частния документ е само формална – ако е подписан, се изчерпва само с авторството му, а ако не е, че е съставен – то съдът, няма задължението да приеме за осъществен оспорения факт, материализиран в същия, нито за достоверна датата на съставянето му, ако е оспорена. Това в случая означава, че оспореният факт на сключване на представените договори и датата на сключването им, въпреки че ответникът не е „трето лице“ в изяснения по-горе смисъл, трябва да бъдат установени с всички други доказателствени средства и то от лицето, което претендира изгодни за себе си правни последици от фактите, които са предмет на направените изявления, т.е. от ищеца. В тази връзка въззивният съд намира, че по делото е проведено доказване на сключването на

договори с А.Н.И., С.Н.Т. и филмова къща „П.С.-2-П.П.“ на обща стойност 7 000 лв., предвид липсата на други данни, които да ги опровергават и с оглед професията на ищеца. В този смисъл следва да се приема за установено, че поради процесното ПТП ищецът е пропуснал да увеличи имуществото си с получаване на възнаграждения от общо 7 000 лв., поради което и релевираната претенция за тази сума правилно е била уважена от СРС.

На следващо място, настоящият съдебен състав приема, че поначало, въпреки липсата на възможност за съпоставяне между претърпените болки, страдания и психически затруднения и паричната престация, законодателят е дал възможност на увредения да претендира парично обезщетение за тези увреждания, като е предоставил на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливия размер на това обезщетение, което има компенсаторен характер. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат пред вид от съда при определяне размера на обезщетението – виж разясненията, дадени в т. 2 от Постановление № 4 от 23.12.1968 год. на Пленума на ВС. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания и пр.

В разглеждания случай съобразявайки от една страна – вида и тежестта на уврежданията; възрастта на пострадалия, който към момента на произшествието е бил на 47 години – в трудоспособна възраст; обстоятелствата, при които са настъпили уврежданията; интензивността на търпените физически болки и страдания от ищеца и тяхната продължителност – около три седмици, както и настъпила промяна в общото му психическо състояние – предвид притесненията му дали ще е възможно да упражнява дейност като културист на предстоящо състезание, и от друга страна – липсата на трайни последици за здравето на ищеца /в т.ч. възможност за неблагоприятни бъдещи прояви в здравословното състояние/ и пълното му възстановяване; липсата на промяна в начина му на живот и търпян съществен дискомфорт в ежедневните дейности, както и съществуващите в страната обществено-икономически условия към момента на настъпване на вредите, индигия за които са лимитите на застрахователно покритие, без те да имат самостоятелно значение /§ 27 ПЗР на КЗ /отм./, както и създаденият от съдебната практика ориентир, относим към аналогични случаи, без той да има самостоятелно значение /субективната преценка за справедливо определени суми за подобни, причинени в близък период вреди от деликт, следва да има за коректив формираната обща оценка да пропорционалност, защото справедливостта е елемент от правната реалност/, СГС намира, че определянето на **5 000 лв.** би било справедливо по размер обезщетение за търпените неимуществени вреди, както законосъобразно е приел и първоинстанционният съд. Присъждането на сума в по-нисък размер би довело до несъответстващо на изискванията на справедливостта имуществено разместване.

Ето защо въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, а решението на СРС –

потвърдено в обжалваната му част, като правилно.

По отношение на разноските:

При този изход жалбоподателят няма право на разноски.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК жалбоподателят /ответникът/ следва да бъде осъден да заплати на ищеца действително направените разноски във въззивното производство за възнаграждение за един адвокат в размер на 1 00 лв. /своевременно направеното от жалбоподателя възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК се явява неоснователно, тъй като размерът на претендирания от ищеца адвокатски хонорар е по-нисък от минимално предвидения такъв в чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 09.07.2004 год. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /приложима редакция – изм. и доп., бр. 68 от 31.07.2020 год./.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящето решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 13.05.2022 год., постановено по гр.дело №33454/2020 год. по описа на СРС, ГО, 87 с-в, в обжалваната му част.

ОСЪЖДА ЗК „У.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.“****“, да заплати на П. В. Л. с ЕГН *****, с адрес: гр.София, ул.“****“, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноски във въззивното производство за възнаграждение за един адвокат в размер на 1 000 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____